

Impact van dementie gerelateerde neurodegeneratie op pijnbeleving

Gepubliceerd: 25-11-2016 Laatste bijgewerkt: 15-04-2024

Dit onderzoeksproject richt zich op de vraag hoe pijnverwerking mogelijk verandert in patiënten met dementie, waarbij expliciet gekeken wordt naar het effect van dementie subtype en het effect van de ernst van de dementie. Tevens wordt onderzocht...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Centraal zenuwstelsel vaataandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON47032

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Pijnbeleving bij dementie

Aandoening

- Centraal zenuwstelsel vaataandoeningen
- Dementie en amnestische stoornissen

Synoniemen aandoening

Alzheimer, dementie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Huisartsgeneeskunde

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: dementie, neurodegeneratie, pijn

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Reactie op verscheidene milde pijnprikkels (pijnprikkels worden door middel van druk op de schouder en temperatuur (warmte) op de onderarm aangeboden):

- Self-report
- Gezicht uitdruk (gezicht word opgenomen op video en met de Facial Action

Coding System analyseert)

- Hartslag

Secundaire uitkomstmaten

- structurele MRI (grijze en witte stof integriteit van de hersenen)
- Neuropsychologie

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Hoewel de prevalentie van pijn hoog is bij ouderen met dementie, is het vermogen om deze pijn te rapporteren sterk verminderd. Om onnodig pijn lijden tegen te gaan, is het cruciaal te onderzoeken hoe mensen met dementie pijn verwerken en ervaren, alsmede hoe ze erop reageren.

Doel van het onderzoek

Dit onderzoeksproject richt zich op de vraag hoe pijnverwerking mogelijk verandert in patiënten met dementie, waarbij expliciet gekeken wordt naar het effect van dementie subtype en het effect van de ernst van de dementie. Tevens wordt onderzocht hoe deze veranderingen samenhangen met veranderingen in grijze en witte stof integriteit van de hersenen.

Onderzoeksopzet

Aangezien pijnervaring altijd het resultaat is van een combinatie van ascenderende en descenderende processen, zullen deze processen door middel van experimentele paradigma*s bij patiënten met dementie in kaart gebracht worden. Daarnaast zal door middel van structurele MRI grijze en witte stof integriteit in kaart gebracht worden, om mogelijke veranderingen zowel in hersenstructuren als in connecties tussen deze structuren binnen het pijnsysteem te bepalen.

Inschatting van belasting en risico

Uit onderzoek blijkt dat MRI scans niet schadelijk zijn. Alleen patiënten met een pacemaker / insulinepomp of patiënten met epilepsie kunnen niet mee doen. Een mogelijk nadeel van deelname is de tijdsinvestering (< 120 minuten). Tevens worden er pijnprikkels toegediend, wat milde pijn en ongemak kan veroorzaken, maar deze prikkels zijn mild en van korte duur en niet schadelijk.

Contactpersonen

Publiek

Selecteer

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Wetenschappelijk

Selecteer

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Alle proefpersonen:

- Leeftijd 55-85 jaar; Gezonde proefpersonen:
- MMSE scores tussen 27-30
- Zonder subjectieve geheugenklachten; Patiënten met Alzheimer dementie (AD):
- Diagnose van vermoedelijke AD (NINCDS-ADRDA criteria en richtlijnen NIA-AA (McKhann et al. 2011)).; Patiënten met Frontotemporale dementie (FTD)
- Diagnose en gedragsmatige variant FTD (FTD b) Volgens de herziene consensus criteria (Rascovsky et al. 2011).
- Diagnose van een subtype van FTD of primaire progressieve afasie (PPA), verdeeld in Semantic Dementie (SD), nonfluent Progressieve Afasie (PNFA) en LPA gevolg van FTD (Gorno-Tempini et al. 2011).; Patiënten met Vasculaire dementie (VD)
- Diagnose van vermoedelijke VD (NINDS-AIREN criteria (Roman et al. 1993)).

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Alle proefpersonen:

- psychiatrische ziekte
- Medicijnen die pijnverwerking kunnen beïnvloeden (SSRI, opioïden , andere analgetica)
- Contra-indicaties voor MRI ;gezonde proefpersonen:
- Abnormale resultaten op neuropsychologische tests
- Subjectief geheugenklachten; Alle patiënten :
- Cognitieve klachten kunnen niet worden verklaard door - neurodegeneratieve aandoening (bijvoorbeeld beroerte, neoplasma , hoofdletsel , hydrocephalus of maagzweer)

Onderzoekopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	25-11-2016
Aantal proefpersonen:	125
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	25-11-2016
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	08-03-2018
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	09-10-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL58624.042.16